

**Inventaris van het archief van
het Provinciaal Bestuur
Utrecht van de
Christelijk-Historische
Jongeren Groepen**

(1952-1967)

samenstelling: N.G.M. van Dijk

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 290
Juli 2003

Inleiding

Het archief van het Provinciaal Bestuur Utrecht van de Christelijk-Historische Jongeren Groepen bestond uit 2 delen. Het eerste deel bestond uit archiefstukken van *De Jonge Nederlander*, een blad voor CH-jongeren (Zie collectie nr.: 886). Het tweede deel was het archief van het Provinciaal Bestuur Utrecht van Christelijk-Historische Jongerengroepen. Beide archieven waren bijgehouden door Joke van der Berg die zowel reactiesecretaresse van *De Jonge Nederlander* was als secretaresse van het Provinciaal Bestuur Utrecht. Veel stukken zijn dan ook aan haar gericht uit hoofde van een van beide functies. Aangezien beide archieven verder nagenoeg niets met elkaar te maken hebben en ze reeds gescheiden van elkaar waren bijgehouden, is er voor gekozen de stukken van *De Jonge Nederlander* te verwijderen en ze onder te brengen in een eigen archief.

In het aldus overgebleven archief, dat stukken uit de periode 1956-1965 bevat, waren de stukken in min of meer chronologische volgorde bijeengebonden, de oudste stukken onder en de jongste boven. Daar deze indeling weinig overzichtelijk was, is er voor de volgende indeling gekozen. Een eerste categorie wordt gevormd door de stukken van algemene aard zoals notulen, jaarverslagen en ingekomen stukken. Hierin zijn ook stukken betreffende de Federatie van Christelijk-Historische Jongerengroepen opgenomen, de overkoepelende organisatie van zowel het Provinciaal Bestuur Utrecht als *De Jonge Nederlander*. Het gaat hier vooral om circulaire's en andere stukken die aan alle provinciebesturen en besturen van lokale afdelingen gezonden werden. Daarnaast zijn hier ook stukken van diverse Commissies van de Federatie aan te treffen waarvan velen eveneens naar alle afdelingen en provincies gestuurd zijn.

In de tweede categorie zijn de bestuursstukken van bijzondere aard opgenomen. Het gaat hier oa. om financiële stukken, contacten met onderafdelingen en externe organisaties alsmede overige werkzaamheden.

In het archief werden ook een aantal publicaties van de federatie of haar commissies aangetroffen. Deze zijn inmiddels op een na verwijderd en in de handbibliotheek opgenomen. De titels zijn wel opgenomen in de bijlage. Daarnaast waren er ruim 2 dozen met exemplaren van *De Jonge Nederlander* en *De Christelijk-Historische Nederlander*. Deze exemplaren zijn overgebracht naar de desbetreffende collecties, waardoor het mogelijk werd enige jaargangen te completeren of aan te vullen.

De Federatie van Christelijk-Historische Jongerengroepen in Nederland werd op 7 mei 1927 opgericht in Utrecht, in een tijd waarin het de Christelijk-Historische Unie voor de wind ging. Bij de Kamerverkiezingen van 1925 had de CHU opnieuw 11 zetels behaald, relatief een hoog aantal, terwijl haar voorman jhr. mr. D.J. de Geer in 1926 was opgetreden als minister-president. Reeds voor de oprichting van de Federatie hadden er dan ook al losse groepen bestaan in Amsterdam, Haarlem, Den Haag en Scheveningen. Hoewel de Federatie zich later ook naar andere delen van het land zou uitbreiden, waren de

eerste groepen vooral uit de Randstad afkomstig. Men hield zich in die tijd uitsluitend bezig met studie en ontwikkeling, geen gemakkelijke opgave wegens een gebrek aan literatuur over de CH. Van enige bemoeienis met de politiek was geen sprake, hoewel er ook toen al meningsverschillen waren over deze taakopvatting. De relatie met de CHU bleef dan ook beperkt tot het verrichten van hand- en spandiensten bij verkiezingen. De federatie probeerde zich zo onafhankelijk mogelijk op te stellen om zo grotere aantrekkingskracht te hebben. Toen bij de verkiezingen van 1933 en 1937 het tij voor de CHU keerde, (succes voor Colijn en de opkomst van de NSB) kwam er echter met name uit de kring van jonge intellectuelen kritiek op de CHU en dat was tot dan toe iets zeer ongebruikelijks.

Het aantal groepen breidde zich vrij snel uit van 37 in 1929 tot 70 in 1934 en 128 in 1939. In dat jaar had de Federatie in totaal 3361 leden (Zie J. van den Assem, *De CHJO ziet Abraham*, 9. [De auteur is niet altijd correct wat betreft jaartallen, NGMvD]).

Bij de meeste groepen was de maximumleeftijd 25 jaar. Alleen Den-Haag vormde hierop een uitzondering met 30 jaar. Globaal vallen de groepen in drie delen uiteen. Allereerst waren er de Plattelandsgroepen. Ze waren niet zozeer op gezelligheid gericht, maar hadden een meer informatief karakter en richtten zich sterk op de studie van CH-beginselen. De tweede stroming werd gevormd door de groepen in de grote steden en heeft meer weg van studenten *debating clubs*. De groepen in de provinciesteden vormden hier een soort middenstroming en richtten zich vooral op gezelligheid

Na de oorlog kwam de CHU weer terug en ook de CH-Jongereengroepen verschenen weer ten tonele. In 1948 werd het tijdschrift *De Jonge Nederlander* opgericht als voortzetting van het in 1940 verdwenen federatieblad. Het blad droeg bij tot discussies oa over de rol van de Nederlands Hervormde Kerk in de politiek, de eenheid onder de christelijke partijen en de Europese eenwording. In het midden van de jaren zestig, toen de FCHJG inmiddels was omgedoopt in Christelijk-Historische Jongeren Organisatie, begon het aantal leden te dalen, tot een dieptepunt in de periode 1973-1975.

Op 16 april 1977 werd de Federatie CDJA opgericht, waarin CHJO, Arjos en KVP-jongeren samenwerken met rechtstreeks bij het CDJA aangesloten leden.

Literatuur

J. van den Assem, *De CHJO ziet Abraham*, 1977, s.l.

De Jonge Nederlander, XXXIV, no 5 april 1967.

N.G.M. van Dijk

Juni 1987

In augustus 1990 en juli 2003 zijn kleine verbeteringen aangebracht in de inventaris.

Inventaris

Stukken van algemene aard

- 1 Agenda's, concepten van notulen, notulen en doorslagen van notulen van vergaderingen van het Provinciaal Bestuur Utrecht, 1958-1964 alsmede aantekeningen van de provinciale jaarvergadering.
1 omslag
- 2 Doorslag van het jaarverslag over 1959 en klad en doorslag van het jaarverslag over 1960.
3 stukken

Ingekomen stukken

Stukken van de Federatie van Christelijk-Historische Jongeregroepen

- 3 Huishoudelijk reglement, 1956.
1 stuk
- 4 Circulaires, agenda's en notulen betreffende de algemene vergadering, 1956-1964.
1 omslag
- 5 Notulen en agenda's betreffende federatiebestuursvergaderingen, 1959-1962 alsmede fragment van notulen van een vergadering in 1964.
1 omslag
- 6 Brieven en circulaires van het Dagelijks Bestuur der Federatie betreffende bestuurlijke en organisatorische zaken, 1958-1964, alsmede twee geloofsbrieven en uitnodigingen voor de voorjaarsconferentie 1963 en de najaarsconferentie 1964.
1 omslag
- 7 Werkrapporten van het Dagelijks Bestuur, 1960-1963.
1 omslag
- 8 Jaarverslagen, 1961-1963.
2 stukken

- 9 Verslag van de contactvergadering van het federatiebestuur met de provinciale besturen van Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel, 1962.
1 stuk
- 10 Stukken houdende de namen en adressen van personen die zich opgeven voor een individueel lidmaatschap van de federatie, 1964.
1 omslag
- 11 Ontwerp huishoudelijk reglement en statuten van de Christelijk-Historische Jongerenorganisatie, 1964.
2 stukken
- Financiële stukken der FCHJG**
- 12 Financiële overzichten 1958-1963.
1 omslag
- 13 Brief van de penningmeester houdende mededelingen omtrent de financiële situatie der FCHJG, 1959.
1 stuk
- Stukken betreffende commissies van de FCHJG**
- 14 Stukken betreffende de Commissie Groepswerk 1958-1965. NB. In *En de daad is nu aan jullie*, bevinden zich in een bijlage de statuten van de Federatie.
1 omslag
- 15 Stukken betreffende de Commissie Buitenland, 1960-1965.
1 omslag
- 16 Stukken betreffende de Plattelandscommissie, zd.
2 stukken
- 17 Brief van E. Bleumink aan Joke van der Berg houdende een voorstel voor een stencil dat naar de kiesverenigingen moet, 1963.
1 stuk

Stukken van bijzondere aard

- Bestuurszaken**
- 18 Doorslag van het Reglement van de Provinciale Afdeling Utrecht van CH- Jongerengroepen, 1952.
1 stuk
- 19 Doorslag van een brief van het Provinciaal Bestuur aan de FCHJG betreffende de instelling van een permanente commissie die actuele politieke zaken moet gaan bestuderen, zd.
1 stuk

- 20 Brieven van particulieren van vooral persoonlijke aard 1960-1964.
1 omslag
- 21 Stuk betreffende de financiën van het Provinciaal Bestuur over 1963 en 1964 en de financiën van *De Jonge Nederlander*.
1 stuk
- Contacten met onderafdelingen**
- 22 Programma voor het seizoen 1956-1957 van de CHSW en de CHJG te Utrecht alsmede een financieel overzicht van de CHSW en de CHJG te Utrecht over 1957-1959.
2 stukken
- 23 Doorslag van een circulaire aan de besturen van de CH-Jongerengroepen houdende mededelingen omtrent de samenstelling en de plannen van het nieuwe Provinciaal Bestuur, 1957.
1 stuk
- 24 Brief betreffende concept en minuut voor een circulaire aan de CH-Jongerengroepen betreffende de start van het CHJG-winterwerk zd.
3 stukken
- 25 Correspondentie met CH-Jongerengroepen en CH-Kiesverenigingen betreffende de werving van jongeren en de organisatie van bijeenkomsten, 1960-1964.
1 omslag
- Overige werkzaamheden**
- 26 Stukken betreffende de organisatie van provinciale weekenden, 1958-1962.
1 omslag
- 27 Convocaties voor de zeildag te Loosdrecht, z.d.
2 stukken
- 28 Stukken betreffende Toogdagen, 1958 en 1959.
1 omslag
- Contacten met externe organisaties**
- 29 Stukken betreffende Arjos, vooral betreffende pogingen tot samenwerking en het wederzijds bijwonen van vergaderingen, 1959-1963.
1 omslag
- 30 Doorslag van een convocatie van de KVP-Jongerengroepen voor een bijeenkomst op 8 februari 1965.
1 stuk

- 31 Brief van de Jeunes Sociaux Chretiens, arrondissement Brussel, houdende een nieuw verzoek enkele periodieken toe te zenden Brussel 1962.
1 stuk
- 32 Notulen van de vergadering gehouden op 25 juni 1964 van het Regionaal Politiek Jongeren Contact Noord-Holland en Utrecht, 1964.
2 stukken
- 33 Brief aan Joke van der Berg betreffende een vergadering met de CH-kamerkring en opmerkingen over het verkrijgen van subsidies 1964.
1 stuk
- 34 Agenda voor de jaarvergadering van de CHU-kamerkring Utrecht op 16 maart 1965.
1 stuk
- 35 Kopie van de oprichtingsakte van de Stichting Uniefonds, 1960.
1 stuk
- 36 Knipsels betreffende het 50-jarig jubileum van de CHU en interviews
1 omslag

Bijlage

- Ondergang of opbloei van het platteland*, uitgegeven door de Plattelands commissie van de FCHJG, 1963.
- Nederlands taak inzake samenwerking met de ontwikkelingslanden*, uitgegeven onder auspiciën van de Jhr. mr A.F. de Savornin Lohman Stichting. Den Haag 1963.
- De Schijnwerper op de landbouw*, uitgegeven door de Plattelandscommissie van de FCHJG s.l. s.a.
- De werkelijkheid tussen Oost en West. Landen in ontwikkeling*, Wageningen februari 1962. Studiemap uitgegeven ter gelegenheid van de 5e CH-Studentenconferentie.
- Christelijk Historisch Tijdschrift*, tweemaandelijks uitgave van de Jhr. mr. A.F. de Savornin Lohman Stichting. VII, 3, februari 1962 en VIII, 1, oktober 1962.